

SEKRETARIAT
Biura Pras. Senackich
Wpłynęło dn. 27.10.2017
nr 5473 podpis R. Bue

KABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 27.10.2017
nr 5609 podpis VM

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 25 października 2017 r.

DWST-WSST.054.43.2017.AP

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-47-1229-MEN/17

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Roberta Dowhana, złożone na 47. posiedzeniu Senatu RP w dniu 28 września 2017 r., w sprawie wskazania dodatkowych środków na finansowanie wdrożenia reformy oświaty przez samorządy lokalne.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie informuję, że kryteria rozdysponowania środków rezerwy subwencji ustalone są corocznie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Finansów oraz są opiniowane przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Należy podkreślić, że postulatem strony samorządowej w pierwszym okresie wprowadzania reformy było szczególne wsparcie szkół związane z potrzebami dzieci młodszych.

W związku z powyższym jednostki samorządu terytorialnego z województwa lubuskiego otrzymały środki z 0,4% rezerwy subwencji na wdrażanie reformy oświaty w gimnazjach publicznych prowadzonych (dotowanych) przez jednostki samorządu terytorialnego, funkcjonujących w roku szkolnym 2016/2017 jako szkoły samodzielne lub w zespołach szkół ze szkołami ponadgimnazjalnymi (dotyczy zespołów szkół, w których nie funkcjonują szkoły podstawowe), a od września 2017 r. przekształconych w szkoły podstawowe.

Środki przyznano w następującej wysokości:

- 0,747 mln zł na doposażenie pomieszczeń do nauki w meble w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodszych,
- 0,524 mln zł na doposażenie świetlic w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne,
- 1,014 mln zł na remonty bieżące sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodszych.

Kryteria podziału 0,4% rezerwy na rok 2017 nie przewidują dofinansowania doposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pracowni przedmiotowych w szkołach podstawowych, w tym pomieszczeń do nauki dla klas VII i VIII.

Ministerstwo Edukacji Narodowej jednak na bieżąco reaguje na postulaty strony samorządowej związane z reformą edukacji. W roku 2018 Ministerstwo Edukacji Narodowej planuje rozszerzyć kryteria wsparcia z rezerwy 0,4% na inne zadania związane z reformą oświaty. Projekt kryteriów podziału rezerwy 0,4% na 2018 rok będzie konsultowany ze stroną samorządową reprezentowaną przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego i po ustaleniu wspólnego stanowiska będzie realizowany w roku 2018.

Należy podkreślić, że dodatkowe środki przekazano samorządom już w dzielonej algorytmem subwencji oświatowej na rok 2017. W tegorocznej subwencji uwzględniono dodatkowo 313 mln zł dla samorządów na dostosowanie szkół do reformy, m.in. na wyposażenie pracowni, zakup krzeseł,

ławek, modernizację toalet. Ponadto subwencja oświatowa wzrosła w stosunku do roku 2016 o 413 mln zł. Wzrost ten pokryje waloryzację wynagrodzeń nauczycieli. Od 2017 r. subwencją oświatową zostały objęte dzieci 6-letnie w przedszkolach – kwotą w wysokości ok. 4,3 tys. zł średnio na dziecko. Łącznie samorzady otrzymają dodatkowo na ten cel subwencję w roku 2017 w kwocie 1.4 mld zł.

Algorytm podziału subwencji na 2017 r. został określony w taki sposób, aby mocniej wspierać gminy w związku planowaną od 1 września 2017 r. reformą oświatową. W roku 2017 główny ciężar reformy odczuje samorząd gminny i to ten samorząd został wsparty w większej części w subwencji oświatowej na 2017 r., tj. zwiększono wagę dla uczniów klas I – III, wprowadzono wagi dla dzieci 6-letnich w wychowaniu przedszkolnym, wprowadzono wskaźniki zwiększające/zmniejszające liczbę uczniów odpowiednio w szkołach podstawowych i gimnazjach.

Szczegółowe wyliczenia dotyczące kosztów przeprowadzenia reformy edukacji są przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji do projektu ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe. Zgodnie z ww. wyliczeniami poziom finansowania jest wystarczający, aby pokryć wydatki bieżące systemu oświaty w nowym jej ustroju oraz wystarczający, aby pokryć wydatki bieżące w trakcie transformacji ustroju. Uwzględnia on między innymi finansowanie wyższymi kwotami ucznia w szkole podstawowej niż ucznia gimnazjum (klasa VII i VIII). Uwzględnia również finansowanie branżowej szkoły II stopnia. W zakresie koniecznych dostosowań do nowego systemu, należy stwierdzić, że pozostają możliwe do wykorzystania środki, zarówno w części oświatowej subwencji ogólnej (przy założeniu jej podobnego udziału w wydatkach bieżących jednostek samorządu terytorialnego objętych subwencją) jak i wynikające ze zmniejszonego finansowania dowożenia uczniów oraz zmniejszonych wydatków w przeliczeniu na ucznia w liceach ogólnokształcących. W roku 2017 jest to 313 mln zł, w roku 2018 – 148 mln zł, w roku 2019 – 243 mln zł. Środki te mogą zostać wykorzystane na

dokonanie niezbędnych zmian w zakresie dostosowania budynków i ich wyposażenia do potrzeb nowej struktury szkół, w tym również na pokrycie ewentualnych kosztów administracyjnych.

Wysokość tych środków jest pochodną:

- wolnych środków pozostających w subwencji oświatowej (wynikających z uwzględnienia w subwencji wszystkich dzieci sześcioletnich w roku 2016 oraz zmian w liczbie uczniów w kolejnych latach),
- oszczędności na dowożeniu uczniów do szkół (według ostrożnych szacunków 16 mln zł w 2017 r., 66 mln zł w 2018 r., 135 mln zł w 2019 r. i 230 mln zł w latach kolejnych). Całość wydatków JST na dowożenie uczniów wyniosła ok. 850 mln zł. Oszczędności na dowożeniu uczniów będą najprawdopodobniej jeszcze większe, gdyż powyższe wyliczenia nie uwzględniają zagęszczenia obwodów szkolnych.

Jednocześnie informuję, że Minister Edukacji Narodowej nie dysponuje środkami na dofinansowanie inwestycji oświatowych, będących zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego. Z 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej¹ nie są dofinansowywane zadania inwestycyjne, gdyż część oświatowa subwencji ogólnej stanowi wydatek bieżący budżetu państwa.

W roku 2017 o przyznanie środków z budżetu państwa na cele inwestycyjne jednostki samorządu terytorialnego mogły ubiegać się w ramach:

1. rezerwy celowej budżetu państwa ujętej w ustawie budżetowej na rok 2017 w części 83, poz. 45 – „środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz 120.000 tys. zł na zadania realizowane na podstawie art. 20b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju” – w kwocie 350 mln zł. Pozyskanie środków następowało poprzez wystąpienie wojewody do Ministra

¹Art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U.2017 poz. 1453).

Rozwoju i Finansów z wnioskiem o przyznanie środków z ww. rezerwy celowej na dotację związaną z dofinansowaniem kosztów budowy;

2. rezerwy ogólnej budżetu państwa ujętej w ustawie budżetowej na rok 2017 w części 81 – w kwocie 228,499 mln zł (środki na zadania nieprzewidziane na etapie planowania). Pozyskanie środków następowało zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie dysponowania rezerwą ogólną budżetu państwa (Dz.U.2017.500), tj.:
 - a) wystąpienie wojewody do Prezesa Rady Ministrów o przyznanie środków z rezerwy ogólnej na dofinansowanie (w przypadku środków w wysokości do 10 mln zł);
 - b) wystąpienie wojewody do Ministra Rozwoju i Finansów (zawiadamiając również KPRM) z wnioskiem o przyznanie środków z rezerwy ogólnej na dofinansowanie (w przypadku środków w wysokości do 2 mln zł).

Zgodnie z art. 42 ust. 3 ww. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z zakresu inwestycji szkół i placówek oświatowych, mogą być udzielane do wysokości 50% planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Zgodnie z projektem ustawy budżetowej na rok 2018 ubieganie się o środki z ww. rezerw będzie również możliwe. Planowana kwota rezerwy ogólnej wynosi 200 mln zł, natomiast rezerwy celowej poz. 45 – 550 mln zł.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

